

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
RWS West-Nederland Zuid
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Afdeling Verkenning en
Planuitwerking

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 153 49 22
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Ehsan Nouzari
Omgevingsmanager
ehsan.nouzari@rws.nl

Datum
8 juni 2023

memo

Reactie Rijkswaterstaat op uitkomsten en aanbevelingen
memo HKV Getijslag Hel- en Zuilespolder

Inleiding

In deze memo staat de reactie van Rijkswaterstaat beschreven op de evaluatie van het onderzoeksbureau HKV over de geplande KRW-maatregelen en de mogelijke effecten op getijslag. De aanleiding voor deze evaluatie staat beschreven in de memo van HKV genaamd Getijslag Hel- en Zuilespolder van 24 mei 2023. Deze memo is bedoeld om de gemeenteraad van Dordrecht inzicht te geven hoe Rijkswaterstaat om wil gaan met de uitkomsten en aanbevelingen van HKV.

Reactie op de uitkomsten

Rijkswaterstaat en het adviesbureau Witteveen+Bos sluiten zich aan bij de uitkomsten van HKV. De aanleiding voor de memo van HKV was de zorg dat de getijslag in en rondom de Hel- en Zuilespolder zou afnemen. HKV trekt de conclusie dat de geplande KRW-maatregelen niet tot een afname leidt van de getijslag, maar tot een mogelijke beperkte toename. Dit komt overeen met de uitspraken van Rijkswaterstaat en Witteveen+Bos tijdens de beeldvormende commissievergadering van 21 februari. Hierin is aangegeven dat er op basis van berekeningen geen redenen zijn dat er verregaande veranderingen plaatsvinden aan de getijslag. De onderzoeksresultaten van Witteveen+Bos lieten namelijk een kleine verandering van de getijslag zien ten gevolge van de geplande KRW-maatregelen wat overeenkomt met de uitkomsten van HKV.

Het verschil is dat HKV concludeert dat de getijslag gelijk blijft of toeneemt ten gevolge van de geplande KRW-maatregelen, terwijl Witteveen+Bos concludeerde dat de getijslag beperkt afneemt. Dit heeft te maken met het verschil in methodieken en het beoogde doel. HKV heeft in haar analyse voornamelijk gekeken naar de effecten van de geplande KRW-maatregelen op de getijslag vanuit metingsresultaten. Witteveen+Bos heeft eveneens gekeken naar de effecten op de getijslag, maar ook naar de effecten op bijvoorbeeld scheepvaart en hoogwaterveiligheid op basis van modelberekeningen. Daarbij komt kijken dat modelberekeningen meer uitgaan van de slechtst mogelijke scenario's. Vandaar ook de verwachting van een lichte afname van de getijslag op basis van de modelberekeningen van Witteveen+Bos vergeleken met het gelijk blijven of toename van de getijslag op basis van de analyse van HKV.

HKV trekt daarnaast de conclusie dat modelberekeningen niet geschikt zijn om antwoord te geven op de vragen van de gemeenteraad. Deze conclusie willen we nuanceren. Metingen zijn inderdaad nauwkeuriger dan modelberekeningen maar geven alleen inzicht in de waterstanden die in de huidige situatie optreden. Modelberekeningen geven daarentegen meer inzicht in de werking van dit zeer complexe systeem, en zijn bovendien nauwkeurig genoeg om de effecten op het getij te bepalen. Dit is ook te zien aan de overeenkomende resultaten. Aanzienlijke effecten op de getijslag naar aanleiding van de geplande KRW-maatregelen kwamen niet uit de analyse van HKV en ook niet uit de berekeningen van Witteveen+Bos.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid

Afdeling Verkenning en Planuitwerking

Datum

8 juni 2023

Reactie op de aanbevelingen

Daarnaast zegt Rijkswaterstaat toe de aanbevelingen van HKV op te volgen. Op basis van een overleg tussen HKV, de gemeente Dordrecht en Rijkswaterstaat op 7 juni 2023 is besproken hoe er op een zorgvuldige manier invulling gegeven kan worden aan de aanbevelingen van HKV benoemd in de memo. Hieronder is een korte toelichting te vinden op hoe Rijkswaterstaat, in afstemming met HKV en de gemeente Dordrecht, invulling wilt geven per aanbeveling:

- 1. Onderzoek welke stakeholders een belang hebben bij de getijslag en de locatie van het wantij en stel vast welke getijverandering zij ontoelaatbaar achten.*

Aanbeveling 1 vraagt om een uiteenzetting van effecten op de getijslag die volgens stakeholders (on)toelaatbaar zijn. Rijkswaterstaat heeft in een eerder stadium gesproken met stakeholders over hun belangen, o.a. in relatie tot de getijslag in het gebied. Stakeholders zoals Staatsbosbeheer, Provincie Zuid-Holland, de sluiswachter, de boswachter, kanoverenigingen en het Biesbosch Centrum. Aanvullende stakeholdergesprekken vinden plaats indien nodig om invulling te geven aan deze aanbeveling. Zo zijn er al nieuwe stakeholdergesprekken gepland met bijvoorbeeld het Biesbosch Centrum samen met de gemeente Dordrecht waarin dit onderwerp terug zal komen.
- 2. Onderzoek of het afnemen van de stroming door het Gat van de Hengst nadelige effecten heeft, stel vast wat toelaatbaar is.*

Aanbeveling 2 vraagt net als aanbeveling 1 om een uiteenzetting van veranderingen aan het getij die ontoelaatbaar zijn. In tegenstelling tot aanbeveling 1, waarbij (on)toelaatbare veranderingen worden bepaald vanuit de belangen van stakeholders, worden bij aanbeveling 2 (on)toelaatbare veranderingen bepaald vanuit verschillende gebiedsaspecten voor de locatie Gat van de Hengst. Het gaat om aspecten zoals ecologie en recreatie. Ook de resultaten van deze inventarisatie worden afgestemd met de gemeente, waarbij de uitkomsten gedeeld worden in de vorm van een notitie.
- 3. Toon aan of beredeneer dat de verandering in de getijslag, locatie van het wantij en de getijstroom door het Gat van de Hengst niet groter is dan toelaatbaar.*

Aanbeveling 3 vraagt om een uiteenzetting waarin wordt aangetoond dat de geplande KRW-maatregelen niet leiden tot ontoelaatbare veranderingen van de getijslag, zowel vanuit stakeholder belangen (aanbeveling 1) als gebiedsaspecten (aanbeveling 2). De uiteenzetting vindt plaats voor de bovengenoemde locaties o.a. op basis van verschillende uitgevoerde onderzoeken van Rijkswaterstaat.
- 4. Monitor het getij rondom de Hel- en Zuilespolder tijdens en na aanleg, mochten veranderingen aan het getij groter zijn dan toelaatbaar is het mogelijk bij te sturen. Alle veranderingen zijn namelijk afhankelijk van de doorstroom door de polder. Als de doorstroomopeningen worden verkleind, worden de veranderingen kleiner.*

Voor het opvolgen van deze aanbeveling zal een 0-meting plaatsvinden in en rondom de polder. De 0-meting dient als referentiepunt. Op deze wijze

kunnen de uitkomsten van de monitoring tijdens en na de mogelijke realisatie van de KRW-maatregelen worden vergeleken om zinnige uitspraken te doen over mogelijke veranderingen in het getij. De uitkomsten worden vervolgens vergeleken met de inventarisatie van aanbevelingen 1 en 2 om vast te stellen of de mogelijke veranderingen (on)toelaatbaar zijn. Indien ontoelaatbaar vindt bijsturing plaats door middel van constructieve aanpassingen. Zo is het mogelijk om de instroomopening aan de noordzijde smaller te maken met behulp van grond of stortsteen om te sturen bij mogelijke ontoelaatbare veranderingen in de getijslag.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid

Afdeling Verkenning en
Planuitwerking

Datum

8 juni 2023